

Instytut Pamięci Narodowej - Kraków

<https://krakow.ipn.gov.pl/pl4/80-rocznica-akcji-reinhardt/166454,80-rocznica-likwidacji-tarnowskiego-getta-trzy-wystawy-IPN-oraz-uroczystosc-w-Zb.html>
24.04.2024, 06:38

80. rocznica likwidacji tarnowskiego getta - trzy wystawy IPN oraz uroczystość w Zbylitowskiej Górze

Na Skwerze Starej Synagogi w Tarnowie można oglądać wystawę „Aktion Reinhardt 1942-1943”. W ramach wydarzeń upamiętniających 80. rocznicę likwidacji tarnowskiego getta, 17 czerwca 2022 w Miejscu Pamięci „Buczyna” w Zbylitowskiej Górze odbyła się uroczystość ku czci ofiar Holokaustu.

W mieście stoją jeszcze dwie wystawy IPN: „Zagłada Żydów europejskich” (na ul. Wałowej) i „Polacy ratujący Żydów w czasie II wojny światowej” (na tarnowskim Rynku).

W spotkaniu obok szczątków bimy – jedynej pozostałości po tarnowskiej synagodze, zburzonej przez Niemców w 1939 r. – wzięli udział prezes Komitetu Opieki nad Zabytkami Kultury Żydowskiej w Tarnowie Adam Bartosz oraz zastępca dyrektora Oddziału IPN w Krakowie dr Michał Wenklar, który w krótkim wystąpieniu mówił o niemieckim ludobójstwie dokonany na Żydach – obywatelach Polski.

Podczas uroczystości 17 czerwca, dr hab. Filip Musiał odczytał list dr. Karola Nawrockiego, prezesa IPN:

W 80. rocznicę rozpoczęcia Akcji Reinhardt chylimy głowy przed trzema milionami ofiar zagłady – dziećmi, kobietami, mężczyznami – Żydami, obywatelami Polski. Przypominamy miejsca, w których przed wojną mieszkali. Stajemy w zadumie tam, gdzie ich mordowano, bo współczesna Polska musi pamiętać o niewinnych ofiarach niemieckiego barbarzyństwa, dla których II Rzeczpospolita była kiedyś domem.

W wydarzeniu wzięł udział Tadeusz Jakubowicz, przewodniczący Gminy Wyznaniowej Żydowskiej w Krakowie, który podzielił się wspomnieniami z czasów II wojny światowej oraz oddał hołd zamordowanym Żydom. Zaapelował również do zebranej licznie młodzieży o dochowanie pamięci o tragicznych wydarzeniach i dbanie o miejsca pamięci. Głos zabrał także Adam Ryba, reprezentujący Gminę Tarnów. Muzeum w Tarnowie reprezentowała Alicja Kozik. Przed złożeniem kwiatów i zapaleniem na mogiłach zniczy, kantor żydowski odśpiewał modlitwę.

Uroczystości w
Zbylitowskiej Górze.
Fot. Zaneta Wierzgacz
(IPN)

Uroczystości w
Zbylitowskiej Górze.
Fot. Zaneta Wierzgacz
(IPN)

Uroczystości w
Zbylitowskiej Górze.
Fot. Zaneta Wierzgacz
(IPN)

Uroczystości w
Zbylitowskiej Górze.
Fot. Zaneta Wierzgacz
(IPN)

Uroczystości w
Zbylitowskiej Górze.
Fot. Zaneta Wierzgacz
(IPN)

Uroczystości w
Zbylitowskiej Górze.
Fot. Zaneta Wierzgacz
(IPN)

Uroczystości w
Zbylitowskiej Górze.
Fot. Zaneta Wierzgacz
(IPN)

Uroczystości w
Zbylitowskiej Górze.
Fot. Zaneta Wierzgacz
(IPN)

Uroczystości w
Zbylitowskiej Górze.
Fot. Zaneta Wierzgacz
(IPN)

Uroczystości w
Zbylitowskiej Górze.
Fot. Zaneta Wierzgacz
(IPN)

Uroczystości w
Zbylitowskiej Górze.
Fot. Zaneta Wierzgacz
(IPN)

Uroczystości w
Zbylitowskiej Górze.
Fot. Zaneta Wierzgacz
(IPN)

Uroczystości w
Zbylitowskiej Górze.
Fot. Zaneta Wierzgacz
(IPN)

Zachęcamy do uczestnictwa w wydarzeniach towarzyszących o charakterze edukacyjnym. Szczegóły program Dni Pamięci Żydów Galicyjskich „Galicjaner Sztetl” znajdują się na

plakacie.

Zagłada tarnowskich Żydów

W Tarnowie Niemcy przeprowadzili swoją zbrodniczą akcję w kilku etapach. W dniach 11-18 czerwca 1942 r. do obozu zagłady w Bełżcu wywieźli około 8 tys. Żydów. Uznanych za niezdolnych do podróży (około 8-10 tys.) zamordowali w lesie zwanym Buczyna pod Zblitowską Górą oraz Lasach Skrzyszowskich.

W następnych miesiącach kontynuowali ludobójczą akcję, wywożąc do Bełżca lub mordując na miejscu kolejne tysiące Żydów. 2 września 1943 r. nastąpiła ostateczna likwidacja tarnowskiego getta. Około 8 tys. osób wywieziono do KL Auschwitz i do obozu w Płaszowie, 500 zamordowano w Tarnowie. Przy życiu pozostawiono zaledwie 300 Żydów jako grupę oczyszczającą.

9 lutego 1944 r. Niemcy ogłosili Tarnów miastem „wolnym od Żydów”, wysyłając ostatnich ocalałych do obozu w Płaszowie. Przestał istnieć liczący w 1939 r. około 25 tys. mieszkańców żydowski Tarnów.